

VENDÉGIPARI MUNKÁS

SZERKESZTI: BRAUNSTEIN ZOLTÁN
A Magyarországi Szállodai, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Országos Egyesületének hivatalos közlönye

Megjelenik évente tizszer
 Előfizetés egész évre 4.— P, félévre 2.— P
 Kiadóhivatal: BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRUT 9
 Telefon: 1-352-88

Kiss Sándor szaktárs üdvözlő beszéde a francia szaktársakhoz

Tisztelt Szaktársak!

A magyarországi szervezett pincér- és vendégipari munkásság őszinte és szeretetteljes üdvözlését tolmácsolom a mai kongresszus alkalmából. Ugy a mai kongresszus, mint ez a mai ünnepi összejövetel élénk bizonyossága annak, hogy milyen hatalmas erőt képvisel és jelent a dolgozó munkásság összehangolása és testvéri egyetértése. Noha a vendégipari munkásság csak egy részét jelenti az egyetemes munkáscsaládnak, mégis számolni kell azzal, hogy ez a munkásság egy olyan fontos része a munkás- és az általános társadalomnak, amely rétegnek a kikapcsolódása a termelésből és a napi munkából, általános fejtelenséget idéz elő.

Ennek bizonyossága volt az Önök közelmúltban lefolyt mozgalma, amely, ha rövid ideig is, de megbénította ennek a metropolinak a vérkeringését. Mi, magyar vendégipari munkások, lélegzetvisszafojtva figyeltük az Önök mozgalmának a kimenetelét. Figyeltük, hogy a francia vendégipari munkásságnak sikerül-e áttörni azt az ércfalat, amelyet a munkálatok hosszú esztendőkön keresztül a bevehetlenség megérősítettek. Figyeltük, hogy sikerül-e a fizetéseket és a munkaidőt rendezni és figyeltük, hogy miként utasítják a szaktársak vissza azokat az elfogadhatatlan indokolásokat, amelyekkel a munkabér és munkaidő kérdésének az elodázását ki akarják tolni. Most áll vagyunk és a saját szemünkkel győződünk meg az elért eredményekről és egyben azt a meggyőződést is szereztük, hogy megdőlt a munkálatoknak minden állítása és indoklása arránéve, hogy ebben a szakmában nem lehet sem a béreket, sem a munkaidőt, sem a borrhálókérdést rendezni.

Látjuk az eredményeket és látjuk, hogy az eredmények dacára is él és virágzik a vendéglátóipar.

Látjuk, hogy a szaktársak a hét-órás munkaidő letelte után elhagyják a munkahelyet és látjuk, hogy a három turnusban való munka sem teszi tönkre a munkálatokat. És amit láttunk, az mind jóleső érzéssel tölt el bennünket, mert tudatában vagyunk annak, hogy ezt a szaktársak az önérejük, az összetartásuk révén vívták ki maguknak. Látjuk azt a nagy testvéri egybeforrottságot, amely itt, a vendéglátóipar munkásai között él és jóleső érzéssel látjuk, hogy nincs különbség pincér, szakács, kávéfőző, segédmunkás között ate-kintetben, hogy az élethez mindenkinek egyformán joga van és hogy a szolidaritás tudatával egyöntelűen vívták meg a nagy harcot, hogy egyöntelűen élvezhessék az eredményeket is. Látjuk, hogy az Afrikából jött szaktársak mennyire szerves részét képezik a mozgalomnak és jóleső érzéssel regisztráljuk azt aényt, hogy nincs különbség fehér és fekete ember között, mert mindannyian munkások, akik kéz a kézben egy útemre menetelnek, hogy elérkezzenek a felszabadító harchoz.

Ez a kongresszus és ez a mai ünnepi összejövetel gazdag tanulságot jelent a számunkra. Tanulságot, hogy lehet a munkás élete jobb és szebb is, ha a munkás önére-ével küzd a jogai kiharcolásáért. Amikor a magyarországi szervezett vendégipari munkásság nevében csodálatomat tolmácsolom, egyben azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a mi legközelebbi kongresszusonkon módunk lesz a francia szaktársakat üdvözölni és vendégül látni, hogy bizonyosságát adjuk annak, hogy az a nagy szeretet és tisztelt, amely a mai ünnepi vacsorán a francia és az itt megjelent tízenyolc ország vendégipari munkássága részéről nekünk jutott, nem érdemtelen helyre előlegeztetett.

Kiss szaktárs beszédét szünni nem akaró lapssal honorálta az

egész kongresszus, majd Charley szaktárs francia fordítása után a párisi szekció főtitkára válaszolt a felszólalásra a következőkben:
 Tisztelt Szaktársak!

Amikor a francia és különösképpen a párisi vendégipari munkásság testvéri üdvözlését tolmácsolom a magyarországi szaktársaknak, egyben előre is biztosítom a magyar szaktársakat, hogy amikor meghívásuk a kongresszusukra megérkezik, azonnal utrakelünk hozzájuk. Ha kis Magyarországot vette magának azt a fáradságot, hogy egy ilyen nagy utat megtegyen a kedvünkért, hogy bennünket hazánkban üdvözöljenek, kötelességünknek tartjuk ezt viszonzni. De kötelességünk az is, hogy megismerjük magyarországi szaktársainkat, akikről (sajnálattal jegyzem meg) eddig semmit se tudtunk. Ma már többet tudunk és ha saját otthonukban, saját hazájukban fogjuk a magyar szaktársakat látni, szokásaikat és életüket megismerni, még többet fogunk tudni és azt hiszem, hogy ezzel a magyar szaktársaknak jó szolgálókat fogunk tenni. Amikor a magyar szaktársak elsözbten tettek székházunkban látogatást és előadták azt az óhajukat, hogy segítsük őket azon törekvésükben, hogy minden esztendőben kétszáz fiatal magyar pincért küldhessenek ki hozzánk, idegenkedéssel fogadtuk. Azóta az idegenkedésünk a legmelegebb szimpátiára változott át. Amikor a magyar szaktársak előadták, hogy mennyire megesonkult az országuk, hogy azokat a területeket veszítették el, amelyek az általunk is a legjobbak közé sorozott magyar pincérmunkásoknak juttattak kenyeret, ma már kötelességünknek tartjuk, hogy a magyar szaktársak kívánságát ne csak fontolóra vegyük, hanem támogassuk is. És erre a megértő támogatásra hívom fel különösképpen az itt megjelent külföldi szervezetek képviselőit is. A magyar szaktársakat megnyugtatljuk, hogy minden igyekeztünk arra fog irányulni,

hogy a közmunkaügyi minisztériumtól megkaphassuk a kétszáz magyar pincér munkavállalási engedélyt és hogy háboríthatatlanul dolgozhassanak országunkban. Ebben az ügyben értekeztem Lonce szaktársával, a Nemzetközi Unió volt titkárával és Besson szaktársával, a svéd szövetség titkárával is és az ő nevükben és megbízásából is kijelentem, hogy úgy Hollandia, mint Svédország vendégipari munkássága örömmel nyújt segítséget a magyar szaktársaknak az országukban való elhelyezkedés tekintetében annál is inkább, mert náluk nincs munkanélküliség, sőt hiány van jó munkásokban. Ez a mai este még jobban megismertette velünk a magyar szaktársakat és még sokkal közelebb hozta őket hozzánk. Ahogy most megismertük a magyar szaktársakat, megállapíthatjuk, hogy csupa szívemberek. Ahogy és amilyen áradással beszéltek a magyar szaktársak az ők Budapestjükről, amilyen lángoló szemekkel mondták el, hogy milyen gyönyörű az ők kék Dunájuk és a szőke Tiszájuk hogy kanyarog keresztül az országukon és amikor elmondották, hogy hazájuk legnagyobb költői hogy és milyen szeretettel énekeltek meg folyamaikat, megérteltek bennünk azt az elhatározást, hogy a legközelebbi alkalommal mindezeket a valóságban ismerjük meg.

Amikor a magyar szaktársak látogatását és üdvözlését a párisi és az egész francia vendégipari munkásságnak nevében megköszönöm, egyben ígéretet is teszek a magyar szaktársaknak, hogy ügyüket a legmelegebben, a legnagyobb megértéssel fogom és fogjuk támogatni és kívánom, hogy a magyar szaktársak mennél hamarabb érjék el azokat a jó eredményeket, amelyeket a francia vendégipari munkásság már elért és amelyet nekik is szívből kívánunk.

KAIRO

KÁVÉHÁZ

Szaktársak kedvenc

találkozó helye •

Mérsékelt árak •

BRAUN VILMOS kávé

ÁLTALÁNOS FOGVASZTÁSI SZÖVETKEZET

**Mi alkotuk,
támogassuk, hol csak lehet!**

Szállodás kongresszus a Balaton mellett

Lezajlott a Balatoni Szállodás-kongresszus és ismét gazdagabbak lettünk egy tanulással. A tanulástogott Németh Aladár ur szolgáltatta, aki, mint a Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének alelnöke vett részt a kongresszuson. Németh urnak aggályai vannak, hogy a jövő évi eucharisztikus kongresszuson fel fog a rend bomlani, mert a vendégipari alkalmazottak sztrájkra készülnek és a rendet esetleg itt is szuronyos katonáknak kell majd fenntartani, mint Párizsban. De Németh ur szerint már a szállodai alkalmazottak lázító nyomtatványok is megjelentek, ami természetesen Németh ur felfogása szerint biztos előjele a sztrájkoknak. Természetesen Németh ur a »szakemberek« véleményét is tolmácsolta olyképpen, hogy ha vannak elintézendő dolgok, úgy azokat ne így és ne az eucharisztikus kongresszus alatt vigyék dűlőre, mert ez a vendéglátóiparosokra végzetes lehet.

Hogy mi volt és hogy volt Párizsban, ez bennünket nagyon kevésbé érdekel, mert mi itt élünk és nem Párizsban. Egyet azonban meg kell állapítanunk, hogy Párizsban nem őrizték szuronyos katonák a vendéglátóipari üzemekben a rendet. Párizsban semmiféle vendégipari munkászavargás nem volt és ha az alkalmazottak sztrájkba is léptek, nyilván meg voltak az okaik arra. Hogy az okok jogosak voltak, arra bizonyosság az, hogy a munkálatok teljesítették az alkalmazottak kívánságait és ezzel természetesen megszűnt a sztrájk és megelégedéssel dolgoznak az alkalmazottak tovább, mintha mi sem történt volna. Ez azonban a francia munkáltatók és munkások belügye volt és bármennyire is igyekeznek a Németh Aladár vagy más munkáltató urak borzalmas feneket kerekíteni ennek a sztrájknak, ez nem fog sikerülni, mert a saját szemünkkel tapasztaljuk, hogy mi történt Párizsban és azt lehet esetleg mulatságosnak tartani, de semmiesetre sem borzalmasnak és merő fikció az is, hogy fegyveres seregek tartották fenn a rendet az üzemekben.

De beszéljünk most arról, ami bennünket érdekel és nagyon közelről érint. Mi nagyon csodálkozunk azon, hogy ha a Németh urnak az éleslátása még a párisi mozzanatokat is felfedezi és megfelelően fűszerezve feltárlja, ugyanakkor a magyar vendéglátóipar rendezellen és türehtetlen munka-

és bérvizonyairól csak úgy beszél, hogy »ha vannak is elintézendő dolgok, azokat ne az eucharisztikus kongresszus alatt vigyék dűlőre.«

Először is ki kell jelentenünk, hogy a Németh ur »ha vannak dolgok«-jaival nem értünk egyet, mert itt már nem kérdés az, hogy vannak-e rendezellen kérdések, hanem bizonyosság az, hogy nagyon súlyos dolgok, mondhatni visszaélések történnék ebben a szakmában. Abban egyet értünk a Németh urral, hogy ezeket a kérdéseket nem az eucharisztikus kongresszus alatt kell rendezni.

Nem! De nem is utána! Szerény véleményünk szerint jóval a kongresszus előtt, vagyis azonnal!

Nem gondolja a Németh ur, hogy ez az évek óta vajudó kérdés már régen megérett a rendezésre? Nem gondolja a Németh ur, hogy ezt a rendezési kérdést is az illetékesek figyelmébe kellett volna ajánlani és esetleg az alelnök urnak is közreműködni abban, hogy az illetékesek komolyan rendezzék ezt a kérdést? Mi úgy gondoljuk, hogy a szuronyos rendfenntartás helyett erre is kellett volna egy-két szót vesztegetnie.

Avagy talán azt gondolja az Alelnök ur, hogy a vendégipari munkásság csak arra érdemes, hogy dolgozzon, de viszont arra, hogy a munkájáért bért is kapjon, érdemtelen? És ha már itt tartunk, kérdezzük az Alelnök urat, olyan nagyon felemelő érzés a munkásra az, ha a munkájáért nem kap fizetést? Méltóztatik gondolni, hogy az ingyen dolgozó munkás zokszó nélkül beletörődik az elnyomatásába! Ugy-e, hogy ezt még az Alelnök ur sem gondolja?

Mi tisztában vagyunk azzal, hogy az Alelnök ur nem gondolja komolyan, hogy a mai munka- és bérvizonyok mellett az alkalmazottak az életük végéig fognak dolgozni. De tudjuk azt, hogy éppen úgy, ahogy mi, munkások, küzdünk a nagyobb darab kenyér bennél hamarabb való eléréséért, ugyanolyan, vagyis sokkal hatványozottabb mértékben küzdenek Önök, munkáltatók, az ellen, hogy ezt a nagyobb darab kenyeret el ne érhessek. És miután ez így van, miért méltóztatik azt mondani, hogy »ha vannak is elintézendő dolgok«, azt el kell intézni, de nem a kongresszus alatt. Miért nem méltóztatik egyenesen megmondani: »A vendégipari munkásság problémái rendezésre várnak és éppen a legfőbb ideje, hogy rendeztesse nek.« Ne méltóztassanak állandóan a hatóságok figyelmét a készülő sztrájkokra felhívni akkor, amikor

erre még a legközvetlenebbül érdekeltek sem készülnek, hanem méltóztassanak odahatni, hogy a sztrájkot előidéző okok megszűnjenek.

Emlékeztébe idézzük az Aelnök urnak, hogy az elmúlt év nyarán, pontosabban pünkösdkor, komolyan kellett attól tartani, hogy a vendégipar alkalmazottai abbahagyják a munkát. Ez nem azért nem történt meg, mert a munkáltatók nem akarták, hanem azért nem, mert éppen a szervezett munkásság nem hagyta magát a felelőtlen elemektől egy sztrájkba besodorni. Mi akkor azt gondoltuk (és most már tudjuk, hogy tévedtünk), hogy végre a jobb belátás felülkerekedik a munkáltatókban és ugyanolyan békés eszközökkel, mint mi, igyeksenek a kölcsönöség jegyében a függő kérdéseket rendezni.

Most újra azt mondjuk: »Ne méltóztasson az Aelnök urnak Cassandra jóslatokkal élni, hanem a szép szövegek helyett méltóztassanak már egyszer tettekkel is bebizonyítani, hogy az agyondicsért magyar vendégipari munkások jogos, emberi és igazságos kívánalmait és rendezésre váró problémáit komolyan akarják megoldani.

Simon József.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete Előljárósága szives figyelmébe

Mélyen tisztelt Előljáróság!

A Szállodások és Vendéglősök Lapja elég sűrűn foglalkozik úgy a kontárkérdéssel, mint a szennykonkurencia kérdésével. Nagyon sok esetben olvastuk, hogy hány üzemet jelentett fel az ipartestület előljárósága kontárkodásért és megelégedéssel olvassuk, ha arról van szó, hogy szennykonkurencia lámasztásáért valaki ellen eljárás indul.

Mert ki vagy kik lehetnek árrombolók és kik támaszthatnak a mai sulyos gazdasági viszonyok közepette szennykonkurenciát mások, mint azok, akik az alkalmazottak fizetését elvonják és olesó vagy ingyen munkaerő birtokában veszélyeztetik azoknak a vendéglőüzemeknek a létét, amelyek úgy, ahogy, de mégis valamit fizetnek az alkalmazottaiknak.

Megdöbbenéssel értesültünk arról, hogy az Andrásy-uton lévő Corvin étterem, amely az újpesti Jelinek ur tulajdonába ment át a közelmúltban, egyáltalában nem ad fizetést az ott dolgozó 10 pincér-munkásnak. De megdöbbenő az az

indokolás is, amellyel a fizetésüket kérő pincéreket elutasította. Jelinek ur szerint a pincér elégedjen meg a borralvalóval és ne akarjon fizetést kapni. Tisztelettel említjük meg, hogy a Curia hozott egy döntvényt, vagyis kimondotta már egyszer, hogy fizetés nélkül dolgoztatni erkölcselen. Ezek szerint, aki fizetés nélkül dolgoztat, az erkölcselen cselekedetet követ el és szerintünk nem lehet italmérési engedély, de semmilyen engedély birtokosa.

A vendéglátóiparban a szennykonkurencia mindaddig nem lesz megszüntethető, amíg az alkalmazottakat az ilyen »Jelinek«-féle munkafeltételek mellett alkalmazták. Ha a Jelinek és a hozzá hasonló urak üzemet vesznek vagy nyitnak, úgy csinálják meg a számadásukat úgy, hogy az jó legyen, de az alkalmazottak munkabéréit ne ajándékozzák sem a fogyasztóknak, sem pedig sajátmaguknak.

Páris

Réggel kilenc óra, a Mutuale nagyterme zsufolásig telve az ország és kolóniák küldötteivel. Régen nem látott ismerősök és barátok szorítanak egymással kezét, a néger és sötétbőrű pincér és vendégipari munkások csókolva üdvözlésköz egymást. Kis- és nagynövésű emberek, pincérek, szakácsok, portások és segédmunkások és munkások. Szeretettel és büszkeséggel néznek körül a hatalmas teremben és a szemük ragyogva mondja: minden ember 1000 embert jelent! Sokan vagyunk, nagyon sokan és ezért tudunk eredményt elérni, ezért tudunk győzni. Még nincsenek ugyan rendezve a problémáink, még van egy sulyos és függő kérdésünk, a borralvaló! Azonban biztosak vagyunk abban, hogy a jövő évi kongresszuson a borralvaló már túlhaladott álláspont lesz. Ma sem az már, ami volt. Ma már nem ajándék a borralvaló Franciaországban, mert az étlapokra rá van nyomtatva, hogy kiszolgálási díj minimum 10%. Ettől több lehet, de kevesebb nem. Nincs fiatal és öreg probléma, mert ugyanannyi öreg dolgozik, mint fiatal. Érdekesége a kongresszusnak egy idősebb pincér, akinek a fél orrát és fél bajuszát vitte el egy gránátzilánc és aki ezzel a testi fogyatékosságával az egyik előkelő üzemben dolgozik.

Tíz órakor az elnök megnyitja a küldöttközgyűlést, majd a man-

dátumvizsgáló bizottság jelenti, hogy 1120 küldött és 18 ország testvérszervezeteinek a küldöttei jelentek meg. Képviseletelte Magát a kongresszuson Magyarország, Anglia, Belgium, Svédország, Svajc, Dánia, Csehszlovákia, Norvégia, Jugoszlávia, Brazília, Románia (az erdélyi vendégipari munkásság külön képviselte magát), Lengyelország, Hollandia, Argentína.

Savoie elvtárs, a szervezet főtitkára teszi meg jelentését az elmúlt évi működésről. Párhuzamot von a francia vendégipari munkásság két esztendő előtti és a mostani gazdasági és szociális viszonyai között. Kijelenti, hogy bár az összetartás révén kétségletlenül nagy helyzeti és gazdasági előnyöket vívott ki a szervezet, ezzel azonban még a harc nincs lezárva, most csak abban a türelmi időben élünk, amelyet a megegyezés folytán vállaltunk. Ha ez a türelmi idő letelik és az illetékesek nem rendezik a függő ügyeket, úgy élni fogunk szervezetünk erejével a jogaink ki-
harcolásáért.

Nehézségek mutatkoztak a borralvaló — hérfizetési rendszer — eltörlésére irányuló törvénytervezetünkkel is. Ezek a nehézségek abból adódtak, hogy a törvénytervezet megszavaztatására nagyon rövid idő állott rendelkezésre és a munkáltatók annál hevesebb ellenállást fejtettek ki, mennél több idő telt el anélkül, hogy a megkívánt megoldás létrejöjjön volna. A tervezettel szemben tanúsított munkaadói ellentállás a törvényhozási procedurák alatt a parlamenti tárgyalások területén már rendszeres obstrukciókban nyilvánult meg. A szövetségi iroda a törvény általános propagálásán kívül szorgalmazta még a kérdésnek a képviselőházban való napirendre tűzését is. Ilyen értelemben több ízben intervenciót a munkaügyi minisztérium munkabizottságánál, valamint a belügyminisztérium elnöki tanácsánál is. A nekünk tett határozott ígéret ellenére a képviselőház még sem tűzte napirendre a május 26-ára adott határidőre a törvénytervezet tárgyalását. A szövetségi iroda ennek következtében tovább szorgalmazta azt, hogy ez az első formalitás megtörténjen, még mielőtt a kérdés törvényhozási tárgyalása azt amugy is maga után vonja. Junius 4-én a képviselőház a tervezetet elfogadta.

A szövetség akciója és a szövetségi iroda számos intervenciója — miután az ünnepek előtti sztrájkbalépéssel is előjöttünk — végül is azt eredményezte, hogy 1937. január 1-én a hivatalos közlönyben felhívás jelent meg, mely a mun-

Meteor kávéház

ERZSÉBET KÖRUT 44

KANCLER ÉS SZÉKELY VEZETÉSE MELLETT

SAKTÁRSÁK KEDVENC TALÁLKOZÓHELYE

DÉLUTÁN ÉS ESTE ZENE

kaadóí és munkavállalói szervezeteiket közös tanácskozásra szólítja fel. A bizottság az első ülését március 11-én tartotta a szállodai, éttermi, kávéházi alkalmazottak, szakácsok és konyhai alkalmazottak szindikátusának a képviselői, valamint a munkaadók szindikátusának a jelenlétében. A munkaadók küldöttsége első tennivalójának tartotta, hogy tiltakozzon a negyvenórás munkahét bevezetése ellen. A munkások küldöttsége kérte a tárgyalásoknak a munkaügyi és nemzetgazdasági minisztériumok képviselőinek jelenlétében való lefolytatását és kinyilvánította azt az akaratát, miszerint kívánja, hogy a negyvenórás munkaidőt a munkásküldöttség beadványában kifejelt módozatok szerint haladéktalanul, a legsürgősebben léptessék életbe. A második ülésen, április 15-én, a főnökök olyan elfogadhatlan követeléseket állítottak fel, olyan igényeket támasztottak, hogy semmiféle megegyezés sem jöhetett létre. A munkásküldöttség tehát szilárdan kitartott a március 11-én tett deklarációja mellett, a negyvenórás munkaidő életbeléptetését illetőleg.

Igy állt az ügy, amikor a gazdasági tanács tagjai felszólították, hogy adjanak véleményt és tegyenek kísérletet arra, hogy a két ellentétes álláspontot elfoglaló küldöttség közötti ellentét elsimuljon. A május 12-iki munkaadoi és alkalmazói kiküldötték tárgyalásokba bocsátkoztak, de a munkaadoi ellenkezés olyan heves volt, hogy a megegyezés lehetősége nagyon is kétségessé vált. Ugyanis a munkaadoók a szervezet akciójára, melyet a negyvenórás munkahét életbeléptetéséért kifejtettek, ellenakcióval válaszolt és hatalmas sajtóhadjáratot indított és egymás után tartották a gyűléseket, majd azzal fenyegetőztek, hogy bezárják a szállodákat, vendéglőket és kávéházakat abban az esetben, ha egy öket teljesen kielégítő megegyezés nem jönne létre.

Ezen ellenkezésük és fenyegetésük dacára a gazdasági tanács ülésén — amelyen a szindikátust Savoie és Didaret szaktársak képviselték — majdnem teljes megegyezés jött létre közöttünk és az életbeléptetés idejéig május 24-ében állapítottuk meg. Egy május 19-én megtartott minisztertanács miatt azonban, mely megelőzte a május 20-ára összehívott állandó bizottság ülését, az életbeléptetésnek a munkásküldöttség által sürgetett ezen időpontja akadályokba ütközött.

Május 20-án a szenátorok egy csoportja javaslatot nyújtott be a

szenátusi hivatalban, melynek célja a negyvenórás munkaidő módosítása és annak a rendeletnek az életbeléptetése volt, melyet a nyolcórás munkaidőre állapítottak meg a szállodák, vendéglők és kávéházak addig, amíg az újabb módosításokat megszavazzák. Junius 11-én a szenátus ezt a benyújtott javaslatot elfogadta. Ezután tört ki a sztrájk és ezért dolgoznak a pincérmunkások még heti 42 órát.

Törvény a költségek leszállításáról.

Amióta a központilag kezelt boraválósztetosztásra és ellenőrzésre vonatkozó 1933. július 19-iki törvényt előkészítettük, nem szüntünk meg állandóan utalni arra, hogy a parlament elé terjesztett szöveget nem tartjuk befejezésnek, hanem csak kezdetnek a boraválóra vonatkozó törvények alkotása terén és a boraválóval való spekulációk és a gyűlölet profil elleni harcunkban, melyet az előidéz.

Az 1933. július 19-iki törvény célja az volt, hogy megszüntesse a spekulációkat és a sikkasztásokat, biztosítsa a méltányos szétosztást az arra egyedül jogosultak között, valamint intézményessé tegye a központilag kezelt pénzüsszegek személyzeti ellenőrzését, végül, hogy becikkelyeztesse a munka törvénykönyvébe azt a törvényt, melynek az a rendeltetése, hogy a boraválót, mint fizetést, a szállodai, éttermi és kávéházi iparban teljesen eltörölje. A szövetségi iroda munkatervének további végrehajtása folyamán még az 1933. július 19-iki törvény életbeléptetésekor Godard szenátorral egyetértőleg megállapította a tervezett szöveget, melyet a szenátus 1936. július havában elfogadott. A képviselők 1937. március 16-iki ülésén ratifikálta a szenátus által elfogadott szöveget. Az 1937. április 3-iki hivatalos közlönyt egybeforrasztották az április 2-iki számmal. A boraválóval spekuláló és a boraválóprofitot hajszoló munkaadók eggyel többször kerültek pellengérré a gonoszáguk törvényes elítélésével.

A boraválóra vonatkozó törvényhozás új erőre kapott, ami-

nek az lett a logikus vége, amit a szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak állandóan sürgettek; vagyis a teljes és végleges eltörlése a boraválóval való fizetési rendszernek, mint bérfizetési rendszernek a szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottaknál.

Szövetségünk a francia szállodatulajdonosok nemzeti kamarájának kivánságára érintkezésbe lépett az ezen szervezet képviselőivel oly célból, hogy nemzeti munka- és felosztási egyezményt kössön azon szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak számára, akik idenyüzemekben dolgoznak, mint amilyenek a thermál fürdőhelyeken, klimatikus gyógyhelyeken, fürdőhelyeken és turisztikai gócpontokon létesülnek. E célból a szövetség az alapszabályok 14. §-ának megfelelően technikai bizottságot létesített. A bizottságba beválasztották a szakácsok részéről Cot és Solé, a pincérmunkások részéről Poncet és Poquet, a konyhai alkalmazottak részéről Biscaye, a végrehajtóbizottság részéről Gognol és a szövetségi iroda részéről Didaret szaktársakat. Ez a bizottság a Szállodatulajdonosok Nemzeti Kamarájának székházában számos ülést tartott és kölcsönös megegyezés folytán egy egyezménytípust létesített, melyet március 20-án Chaillé, a munkaügyi minisztérium államtitkára (aki, mint a vegyes bizottság elnöke végezte funkcióját) közbenjöttével mindkét fél elfogadott. A bértáblázatokat a szövetség kinyomatta és eljuttatta minden szakmai szervezetéhez. Ez az egyezménytípus, amely a kölcsönösség jegyében fogant, jó szolgálatot tesz úgy a munkaadók, mint a munkavállalók részére.

(A közgyűlés további részét a legközelebbi számunkban folytatjuk.)

TERÉZ FÜRDŐ
 BUDAPEST, VII., HÁRSFA UCCA 55.
 REGGEL 7-től ESTE 8-ig
 BORBÉLY PEDIKÚR

Tagsági igazolvány felmutatása mellett I. oszt. 76, II. oszt. 52 fillér lepedővel.

Minden szervezett munkás az

Általános Fogyasztási Szövetkezetben vásárol!

Fiókok és mézárskékek minden kerületben!

Szaktárs! Vásárolni a lakásodhoz legközelebb eső szövetkezeti boltban vásárolj! **Igaz mérleg, pontos kiszolgálás!**

Tudósítás a Szállodai, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Nemzetközi Uniójának 1937. szeptember 18-19. Párisban megtartott konferenciájáról.

A Salle Poissonnière egyik nagytermében gyűlt össze szeptember hó 18-19-én a Szállodai, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Nemzetközi konferenciája, hogy a tizennyolc ország delegátusai jelenlétében letárgyalja azokat a függő kérdéseket, amelyek a vendéglátóiparban elintézésre várnak.

A konferencián megjelent a francia élelmezési munkások főtitkára, valamint az élelmezési és szállító-munkások Nemzetközi Uniójának főtitkára is és élénk figyelemmel kísérték a vendégipari munkások tanácskozásait.

A konferencia napirendjén szerepeltek nemzetközi vonalközásban mindazok a kérdések, amelyek a magyarországi vendéglátóiparban is rendezésre várnak és az egyes országok delegátusai beszámoltak azokról az eredményekről, amelyek a legutóbbi konferencia óta bekövetkeztek.

Didaret szaktárs, a francia szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szindikátusának főtitkára nyitotta meg a konferenciát és üdvözölte a csatlakozott országok delegátusait, majd kegyelettel emlékezett meg az időközben elhunyt Chott szaktársról (Csehszlovák), aki az Unió végrehajtóbizottságának tagja volt, majd ezután

Lonce szaktárs, a Nemzetközi Unió titkára tette meg jelentését a következőkben:

A Nemzetközi Unió titkárságát a németországi változás következtében ideiglenesen Amszterdamban tette át és ezért az 1934. évi konferencia elmaradt. A Nemzetközi Unió vezetősége azonban tanácskozássra ült össze 1934. év augusztusában Weymouthban (Anglia), majd Prágában (Csehszlovákia). Ezt követően 1934. őszén Dorchesterben, majd 1935. tavaszán Brüsszelben, majd 1935. októberében ugyancsak Brüsszelben. A tanácskozás napirendjén szerepelt a szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak nemzetközi uniójának az esetleges lecsatlakozása az élelme-

zési és szállítómunkások nemzetközi uniójához, melyet az Unió vezetősége — miként 1931-ben már — leszavazott és állásfoglalt a Szállodai, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Uniójának a további önállósága mellett. A Nemzetközi Unió végrehajtóbizottsági ülésén jelen volt (Amszterdamban) E. d' O. F. J. M. M. E. N., a Szállítómunkások Nemzetközi Uniójának titkára, K. de Jonge, a gyáripari munkások nemzetközi titkára, W. Spikman, a magánalkalmazottak nemzetközi titkára és T. van der Heeg, a ruházati munkások nemzetközi uniójának titkára.

1935. év nyarán az amerikai testvérszövetség (Federation Of Labor) titkára is megjelent Amszterdamban, hogy felvegye az érintkezést Lonce nemzetközi titkárral és bejelentse az amerikai vendégipari munkásság lecsatlakozását az Unió mellé. Az amerikai szaktárssal azonban részletesebben nem lehetett megtárgyalni az amerikai vendégipari munkásság problémáit, mert még ebben az esetben is érvényesült az amerikai gyorsaság és a szaktársaknak két nap alatt vissza kellett fordulniok Amerikába.

A Nemzetközi Unió titkársága minden hónapban megkapta a lecsatlakozott országok jelentését és ebből az a kép alakult ki, hogy bár az egyes országok nincsenek közvetlen kapcsolatban egymással, de egyazon célokért folyik minden országban a harc. Vannak országok, ahol a célok már elérték és vannak, ahol most folynak a nagy harcok, de teljes eredmény az idő szerint csak Franciaországban, Svájcban, Svédországban, Belgiumban és Hollandiában következtek be. Ezekben az országokban ugy a borralalókérdés, mint a munkaidő és munkabérekérdés, a fizetés szabadság kérdése és a különböző szociálpolitikai kívánalmak rendezést nyertek.

Magyarországon a parlament rendelettel törölte el a borralalót és vezette be a százalékolat. Ezt köve-

tőleg ez év nyarán a jugoszláv kormány törvényerővel rendezte a százalékkérdést, valamint a szállodai éttermi és kávéházi alkalmazottak munkabéreit és egyéb szociálpolitikai kívánalmait.

Romániában, Csehszlovákiában az ország ujkeletű területein mindenütt rendezett munkabérek vannak és a borralalókérdés is lekevert a napirendről. Görögországból, Bulgáriából és Lengyelországból arról értesülünk, hogy állásfoglalás történt a borralalókérdésben, éppen úgy, mint a munkaidőkérdésben. A palesztinai vendégiparimunkásság bérei jók és helyzetük kielégítő, mert itt nincs sem borralaló, sem százalék, hanem fixbérrendszer, amely természetesen minden ország vendégipari munkásságának rég óhajtott kívánsága. Norvégiában és Dániában ugyanaz a helyzet, mint Svédországban, ahol szaktársainknak sem a munkanélküliséggel, sem a borralalóproblémákkal nincs dolguk többé.

A fentnevezett országokban azonban, az előző öt ország kivételével, még nagyon sok probléma vár és szorul rendezésre és megmutatkozik annak a szükségszerűsége, hogy mindezeket a kérdéseket egyöntetűen kell rendezni. Az Unióhoz csatlakozott országok vendégipari munkásságának az volt a multban és azt hiszem, a jelenben is az a kívánsága, hogy az egész világon egyazon munka- és bérviszonyok között dolgozhasanak a szakma munkásai. Ezért szükség van arra, hogy a negyvenötös munkahetet mindenütt életbeléptessék, hogy a százalérendszer képezze az átmenetet a fixfizetés eléréséig, hogy megindulhasson a munkáscsere az egyes országok szakmai munkássága között. Hogy a szakmai utánpótlás tekintetében is rendezett viszonyok következzenek be és hogy a szakmai munkásság megfelelő szakmai kiképzésben részesüljön.

A jelentést minden lecsatlakozott ország szervezete megkapta írásban és részletesen tárgyalva és ezért a jelentés pontjaihoz kérem a delegátusok hozzászólását.

Bensoon (Svédország): A svéd vendégipari munkásság minden-

Thália

DIVATÁRUHÁZ

Akácfa ucca 2. sz.

MINDENFÉLE TEXTILÁRUK LEGOLCSÓBBAN

Vásároljunk a Fogyasztási Szövetkezetbe tartozó üzemekben.

ben osztja az Unió titkárságának az előterjesztését és azt a maga részéről vita nélkül elfogadja. A felosztaláshoz csatlakozik Svájc, Dánia, Norvégia, Franciaország, Belgium, Anglia, Jugoszlávia, Hollandia, Argentína, valamint Csehszlovákia képviselői.

Magyarország vendégipari munkásságának küldötti jelentkeznek szólására és Braunstein Zoltán szakértés a következőkben szól hozzá a jelentéshez:

Bár a jelentést fenntartás nélkül elfogadom, mégis szükségét érzem annak, hogy egy-egy más kérdésben észrevételek tegyek, már csak azért is, hogy az Unió végrehajtóbizottsága a jövőben eredményesebben végezhesse a munkáját.

Az Unió titkárságának kész tervezettel kellett volna a mai konferencia elé jönni a jövőre nézve, hogy ezáltal megkönnyítse az egyes országok szakmai munkásságának a dolgát.

Nem elegendő annak a felvázolása, hogy melyik országban milyen bérrendszerek mellett dolgoznak a szaktársaink, hanem meg kellett volna eszmélni az összehasonlítható táblázatol is arról, hogy összességében mit eredményeznek a különböző országok bérrendszerei. Erre azért is nagy szükség lett volna, hogy az elért fizetésekkel vagy munkabérekkel összehasonlíthatjuk volna azzal az összeggel, amelyek az egyes országok szakmai munkásságának a feltéttartásához szükségesek. Ezt a jelenlétben nem látjuk, tehát hiányoljuk.

Mi a magunk részéről örömmel fogadjuk az Uniónak a munkáserejére tett indítványát és szeretnénk, ha ez mennél gyorsabban létrejönne, noha a francia szaktársakkal erre vonatkozóan már meg is egyeztünk. Azonban ennél a kérdésnél vigyázni is kell arra, hogy az egyes országokban addó bérmozgalmakat ne ezek a cseremunkások törjék le. De szem előtt kell tartani azt is, hogy a jelen pillanatban vannak országok, ahol nagyon jók a kereseti lehetőségek és vannak, ahol nagyon rosszak, ezt tehát nem szabadna kihasználni arra, hogy a rossz kereseti viszonyok közli lévő szaktársak beözönljenek a jobb kereseti lehetőséget adó országokba és ezzel háthatalmadják a szaktársainkat, vagy esetleg megsemmisítsék az elért eredményeket.

Ezért szükség van arra, hogy az Unió végrehajtóbizottsága foglalkozzon mindezekkel a kérdésekkel. De szükség van arra is, hogy az Unió egységes tervet dolgozzon ki arra is, hogy miként a munkál-

atók szervezetei nemzetközileg szabályozzák az elérhető profitrátát, éppen úgy az alkalmazottak munkabéreit is minden ország munkássága ehhez irányítsa. Amennyiben az Unió végrehajtóbizottsága, vagy a mai konferencia ezt a javaslatot elfogadja, úgy a Genfi Nemzetközi Munkaügyi Hivatalhoz kell a tervezetet megküldeni, hogy a további lépéseket megtehesse.

A tanonkérdésben az az álláspontunk, hogy csak azokban az üzemekben tarthassanak tanoncot, amely üzemek kiképzés szempontjából minden tekintetben számításba jöhetnek. Ebben az esetben is arra kell törekedni, hogy a felnőtt munkások számarányához mérten tarthassanak tanoncokat. Véleményünk szerint azokban az üzemekben, ahol három segédnél kevesebb dolgozik, semmi szükség a tanoncra. A nagyobb üzemekben pedig csak minden négy felnőtt munkás mellett lehessen egy tanoncot tartani, mert másképpen megfelelő szakmai kiképzésben nem is részesülhetnek a tanoncok.

Ami a vendégipari munkásság általános gazdasági helyzetéről vonatkozó részét illeti a jelentésnek, arra a következő megjegyzést tehetem: a gazdasági válságok sehol a világon nem lünnék el nyomtalanul a vendégipari munkások felett. Egyetlen szakmát, egyetlen iparágat sem érint olyan közetről, mint éppen bennünk, mert a krízis elsősorban a fogyasztást bénítja meg és növeli az árakat. Ebben az esetben a vendégipari üzemek tulajdonosainak módjukban áll az árakat arra a magasságra feltornászni, amely magasságban a kevés fogyasztás mellett is megtalálják a számításukat és az előirányzott hasznukat. Ez a létel azonban nem áll az alkalmazottakra, mert a felmenő árak idején lefelé szorítják a béreiket és teljesen kikapcsolják őket a fogyasztásból, vagyis fogyasztóképtelenné válnak.

Ezért elengedhetetlen szükség-szerűség, hogy bevezessék minden országban a mozgólétrabérrendszert, hogy az élet megdrágulásával egyidőben emelkedjenek a munkabérek is.

De ugyanolyan szükséges a munkaidőnek a rendezése is, mert nem egy esetben tapasztaljuk, hogy éppen a gazdasági válságra való hivatkozással alkalmazottakat elbocsátjanak és a még munkában lévő alkalmazottakkal két munkanapnak megfelelő munkát végezhetnek egy naptári napon, noha a munkásságnak megszámlálhatatlan lömegei vannak munkanélkül. Ezért is, meg a már előljáróban mondott

okok következtében is szükség van arra, hogy a munkaidő kérdése nemzetközi viszonylatban rendeztessék.

De vannak ezenkívül még olyan kérdések is, amelyek annak ellenére, hogy a mai konferencia napirendjén nem szerepelnek, megérdemli, sőt meg is követeli, hogy foglalkozzunk azokkal. Itt fel kell említenem az óvadékok és az üzemi terhek viselésének a kérdését is. Ezek olyan súlyos kérdések, amelyek a szakmai munkásságnak az éleveníbe vágnak. Vannak országok, ahol nem ismerik az óvadék-rendszert és az ezzel kapcsolatos főpincérendszert. Franciaországban ismeretlen fogalom a főpincérendszert és amiként a jelentésből értesülünk, Franciaországban megszünt a teherviselési és vállalási kötelezettség is. Annál súlyosabban nehezedik ez a kérdés azoknak az országoknak a pincémunkásaira, ahol ez a rendszer még életben van. Az óvadékrendszer szülte a főpincérendszert és ez a rendszer csak akkor szűnik meg, ha az óvadék valóban azt a célt fogja szolgálni, amely a rendeltetés. Türelmetlen, hogy alkalmazottaktól olyan magas óvadékokat szedjenek, hogy abból alapítsák az üzleteket és még türelmetlenebb, hogy a magas óvadékkal rendelkező alkalmazottaknak, a többiek rovására aránytalanul magas részesedést biztosítsanak a száltalékból vagy a borraivalékból. De türelmetlen az is, hogy az alkalmazottak keresetét különböző címeken annyira megterheljük, hogy az elért kereset 20–25%-ban a különböző terhek vállalására essen.

Ezért a mai konferenciának feladatává válik az is, hogy kimondja, miszerint minden ország vendégipari, illetve pincémunkássága szakítson egyszer és mindenkorra az óvadékrendszernek azzal a formájával, amely lehetőséget ad arra, hogy az alkalmazottak pénzéből üzleteket alapíthassanak és a pincémunkásság törekedjen arra, hogy keresetéből a törvényes járulékon kívül semmilyen levonást ne eszközölhessenek. Ha mindezeket a gyakorlatba egyöntetűen át tudjuk ültetni, úgy máris jelentős lépéssel mentünk előre gazdasági helyzetünk javítása tekintetében. Ami a magánmunka-közvetítő irodák megszüntetését illeti, ebben egyetértünk az előterjesztéssel és tudomásunk szerint a nemzetközi munkaügyi hivatal már meg is kereste az egyes országok kormányait ebben a kérdésben. A magunk részéről leghelyesebbnek tartjuk a paritásos munkaközvetítőirodák felállítását.

Magyar Színház Kávéház

Izabella tér 1. szám

Tulajdonos:

Reichmann József

Szaktársak kedvenc találkozóhelye.
Égész éjjel leves- és zónakülönleges-
ségek. Elsőrendű zene.

Ami az egypincérrendszerrel illeti, változatlanul az egypincérrendszer álláspontját valljuk, mert szerintünk nincs szükség arra, hogy a fogyasztók kiszolgálása és a munkáltatóval való elszámolás megejtése közzé közvetítők ékelődjenek be és azokat az alkalmazottak béreiből vagy bármilyen jövedelméből elégtésék ki. Amennyiben a munkaadóknak szükségük van üzletvezetőkre vagy üzemi előljárókra, ám alkalmazzzák őket, azonban saját terhekre és ettől a teherviseléstől, essen az akár a fizetés, akár a százalék, akár a borraválóból adódó jövedelemre, függetlenségek a pincérmunkásságot.

A fizetett szabadság kérdésében egyetértünk az előterjesztéssel, azonban azt a módosítást kívánjuk hozzáfűzni, hogy ne naplári évre essen a fizetett szabadság, hanem ledolgozott munkaévrre, függetlenül attól, hogy az alkalmazott hány munkáltatónál érte el az egyévi alkalmazást.

A napirend további pontjaira nézve a részletes tárgyalásnál kívánunk felszólalni, egyelőre azt kérjük, hogy az elmondottainkat figyelembevenni sziveskedjenek.

Didaret elnök (Franciaország): A magam részéről a magyar szaktársak elmondottaival és előterjesztéseivel mindenben egyetérték, azt szervezetem részéről el is fogadom, mert mindenben fedik azokat az irányelveket, amelyeket mi a mozgalmunkban és tárgyalásainkban kifejtettünk és nagyjából meg is valósítottunk. Hogy az elmondottakat letárgyalhassuk, ajánlom, hogy a konferencia járuljon hozzá, hogy a kérdést napirendre tüzzük és feleltük a vitát azonnal megindíthassuk. A konferencia egyhangulag a napirendretűzés mellett szavaz.

Benson (Svédország): Szerintem a kérdést részleteiben meglárgyalni nagyon hosszadalmas volna, az elmondottakat mindannyiunknak kötelessége figyelembe venni, mert szerintem az elmondottak mindannyiunk álláspontját fedi. A részletes vita helyett azt javasolom, hogy a magyar szaktársak előterjesztését teljes egészében fogadjuk

el és a végrehajtás módozatainak a kivételével bizzuk meg az ujjonnan megválasztott végrehajtóbizottságot.

Didaret elnök (Franciaország): Benson szaktárs indítványát szavazásra teszi fel és a konferencia a Braunstein szaktárs által előadottakat teljes egészében magáévá teszi és annak a végrehajtását az ujjonnan megválasztandó végrehajtóbizottságra bizza.

Lonce (nemzetközi titkár): A napirend következő pontja az Unió székhelyének és titkárnak a megválasztása, amit ma már letárgyalni nem tudunk, ezért indítványozza, hogy holnap reggel 8 órakor folytassuk a tanácskozást és határozzunk ebben a kérdésben. Elnök az indítványt szavazásra bocsátja és a konferenciát berekeszti.

II. nap. Reggel 8 órakor elnök a konferenciát megnyitja, majd átadja a szót Lonce szaktárs nemzetközi titkárnak, aki indítványt tesz az Uniónak Párisba való helyezésére.

Didaret (Páris): Bár a francia szaktársak is szeretnék, ha az Unió székhelye Páris lenne, még sem tudnak az indítvány mellé állni, mert még annyi elvégezni való munkája van a francia szövetségnek, hogy ez minden idejét leköli és miután félmunkát nem akarnak végezni, így az indítványozónak köszönetet mond ugyan, de bejelenti, hogy nem áll módjában a francia szövetségnek az Unió vezetését átvenni.

Müller (Svájc): Ajánlja, hogy az Unió Brüsszelbe tegye át a székhelyét.

Güdsmidt (Hollandia): Ha az Unió székhelye nem lehet Páris, úgy ajánlja, hogy Stokholmba helyezzessék át. Motl (Prága) Brüsszel mellett foglal állást. Lauwers (Brüsszel) ugyancsak Belgium mellett foglal állást. Puskás (Bukarest) Stokholm mellett áll.

Elnök bejelenti, hogy a Nemzetközi Titkárság székhelyéül Brüsszel és Stokholm lett ajánlva, miután mindenkinek jogában áll arra a városra szavazni, amelyre akar, elrendeli a névszerinti szavazást és bejelenti, Lonce nemzetközi titkár

is szavazati joggal rendelkezik, aki azonban csak szavazategyenlőség esetén kíván jógával élni. A névszerinti szavazás megtörténte után elnök jelenti, hogy kilenc szavazat esett Stokholmrre és 9 szavazat Brüsszelle, így újra kell szavazni, amíg az egyik többséget nem kap.

A második szavazás előtt Braunstein (Budapest) szaktárs kért és kapott felszólalásra engedélyt és a következőket mondotta: Sajnálja, hogy a szavazást meg kell ismételn, mert az első menetben is meg lehetett volna határozni az Unió székhelyét. Ebben a kérdésben nem játszhat szerepet az, hogy melyik ország van közelebb és melyik messzebb, hanem pusztán az a szempont, hogy hol tudják az Unió ügyeit jobban ellátni. Ha most összehasonlítást teszünk a vendégipari munkásság helyzetére nézve Belgium és Svédország között, úgy minden bizonnyal Svédországban vannak a szaktársaink jobb helyzetben és a svéd kollektív szerződés is azt bizonyítja, hogy a svéd vendégipari munkásság százszázaléklig van megszervezve, mert szervezeten munkás még akkor sem dolgozhat, ha egyesens leszarmazottja a munkaadónak. Ez azt mutatja, hogy a svéd szaktársak a saját országukban a legalaposabb munkát végezték és ez már egyben arra is predestinálja őket, hogy az Unió titkársága náluk legyen. Ha a konferencia tagjai el tudnak jönni Párisba, vagy el tudnak menni Brüsszelbe, úgy egész biztos, hogy el tudnak majd menni Stokholmba is. Ez tehát semmilyen szempontból sem lehet akadály, hogy Stokholm messze van. A jobb belátásnak kell itt győzedelmeskedni és nem a hatórás utazási többlet mérlegelésének.

Elnök elrendeli a második szavazást, amely változatlanul 9-9 arányban végződik, mire Lonce nemzetközi titkár bejelenti, hogy a budapesti szaktársak érvelését kénytelen magáévá tenni és leszavazni amellet, hogy az Unió székhelye Stokholmban legyen.

Elnök bejelenti, hogy a konfe-

Dreher

BAK-SÖR

a legjobb!

rencia határozatából a Nemzetközi Unió titkársága Stokholmba helyeztetik át és a svéd szövetséget illeti az a jog, hogy az Unió titkárárt megválassza.

Elnök bejelenti, hogy az Unió végrehajtóbizottságát is meg kell választani és az alapszabályok értelmében őt végrehajtóbizottsági tag lesz választva. Minden tagnak jogában áll ajánlani és az ajánlások után névszerinti szavazással lesznek a végrehajtóbizottsági tagok megválasztva. A választás eredménye a következő: Magyarország (Braunstein), Franciaország (Didaret), Svédország (Benson), Hollandia (Gudsmidt), Belgium (Lauwers). Elnök a végrehajtóbizottságot megválasztottnak jelenti ki.

Didaret elnök el a zárószóval és egyben bejelenti, hogy a Nemzetközi Unió végrehajtóbizottságának a legközelebbi ülését az ujjannon választott nemzetközi titkár, Benson szakújság fogja összehívni abba az országba, amelyre a legtöbb szavazat fog esni. Az Unió konferenciája ezzel végetért.

Britannia

Nagy óváció közepette jelentette be Németh Aladár ur a balatoni szállodások kongresszusán, hogy az alkalmazottak az eucharisztikus kongresszus alatt sztrájkra készülnek. Ezt a bejelentést Németh ur olyan nagy lelkiyugalommal tette, mintha a vendégipari alkalmazottak annyira kiuzsoránák a szegény szállodásokat, hogy nem bírnának már a mai hatalmas fizetések mellett még többet fizetni a »borzasztó« jövedlénben tobzódó alkalmazottaknak.

Ha már annyira vagyunk, mi is megérezzük egyet-mást a vendégipari dolgozók hallatlan nagy jövedléről és keresetéről és éppen a Németh ur üzemében alkalmazott egyik szobaasszony »borzasztó« jó munka- és bérfeltételeit tesszük szóvá.

Kezdjük ott, hogy a Németh ur üzemében a szállodai alkalmazottak és különösen a nőmunkások nagyon keveset tudnak arról, hogy mi a szabadnap. Németh urék egy értelmezik a szabadnapot, hogy pl. a szobaasszonyok munkaidéje az egyik napon reggel 7 órától este 11 óráig tart, ez tehát alig tesz ki naponta 16 órát, de ennek ellenében a másik napon már a munkaidő csak este 6 óráig tart és az ezután következő idő teszi ki a szabadnapot, vagyis megengedi a Németh ur a szobaasszonyoknak és a szobalányoknak, hogy a munkaidőjükön túlmenő időt egész éjjel 12 óráig ott és úgy töltsék el, aho-

gyan akarják. És mondja ezután még valaki, hogy nem a legjobb dolguk van a szállodai alkalmazottaknak. Így természetesen a szobaasszonyok és szobalányok alig dolgoznak 94 munkaórát egy héten a Szállodás és Vendéglősi ipartestület alelnökének üzemében. Ki beszélhet ezek után arról, hogy a nem a legjobbban megy a soruk a szállodai alkalmazottaknak.

De beszéljünk arról is valamit, hogy mit kapnak ezért a túlhosszu munkaidőért fizetést az alkalmazottak a Németh irtól.

A szobaasszonyok és szobalányok kapnak reggelit, ebédet és vacsorát és kapnak a vendégektől százalékot. Az ebéd és a vacsora olyan jó és olyan sok, hogy egy memorandumban kérték éppen a közelmúltban, hogy adjanak már rosszabbat ettől és ha lehet, még kevesebbet. De mert Németh ur nem kívánja az alkalmazottak helyzetét rosszabbá tenni, hát hogy sikeresen intéződjék el a kérelem, a mai napig nem válaszolt rá. Így az alkalmazottak chefik tovább, amit eddig ettek.

A szobaasszonyoknak eme jó és bőséges ellátás mellett 400 pengő óvadékok is kell letenni a leltár fedezetére és természetesen, ha valami elkallódik, ugy a szobaasszonyoknak azt meg is kell fizetni.

Ezt még értenénk valahogy. De azt sehogysem akarjuk megérteni, de ha akarnánk sem tudnánk, hogy hogyan lehetséges az, hogy a leltár az egyik pillanatban 20 kis- és nagypárna, 7 paplanlepedő, 1 törülköző és egy fűrdőlepedő hiányt mutat, miglen a következő percben már csak 6 párna, egy fűrdőlepedő és egy törülköző a hiány. De mondjuk, hogy talán ezt is megértjük, sőt megértjük azt is, hogy ez a szobaasszonyoknak meg is kellene fizetni. Igen ám, de a szobaasszonyoknak többlet van, egy fűrdőszőnyeg és két lepedővel. Arra még gondolni sem lehet, sőt talán nem is szabad, hogy ugy, ahogy előállott a többlet, ugy keltezhetett a hiány is és miután a többlet értékben fedi a hiányt, így a szobaasszony nem tartozna semmit sem fizetni.

De nem oda Siófok! A szobaasszony nem hozott magával sem lepedőt, sem fűrdőszőnyegét, mondja az okos irodakísasszony, tehát a többlet a cégé, a hiány a szobaasszonyé.

Kérdézzük ezekután, hogy bizony tudja-e az irodakísasszony, hogy ha a szobaasszony nem hozott magával lepedőket, el-e vitt onnan párnákat vagy fűrdőlepedőt? Mert ha nem vitt el és mégis hiánya van, ugy egész biztos, hogy

a cserélésnél valahol elszámolás történt és így állott elő hiány és többlet egyidőben.

Ha pedig így van, ugy marad a szobaasszony tulajdonában marad a többlet, vagy nincs fizetendő hiánya. Mert kétféle mértékkel meg a Németh ur üzletében sem lehet mérni, mert nem lehet a véglete-kig az, hogy a kár az alkalmazottaké, a haszon az üzemé.

És ha ilyen ideális állapotok vannak a szakmában, igaza van a Németh urnak abban, amikor a hatóságok figyelmét hívja fel a rend fenntartására. De egyről megfelekezelt a Németh ur, hogy arra hívja fel a hatóságok figyelmét, hogy milyen munka- és bérfeltételek mellett, milyen bánásmód mellett dolgoznak a vendéglátóipar páriái és hogy a hatóságok törjék le végre azt a nagyfoku munkabéruzsorát, amely a vendéglátóiparban meghonosult.

J. K.

TÖRLEY
PEZSGÓ

Érdemes, hogy a pincér nyelveket tudjon?

X. Y. pincérmunkás egy sörözőben volt alkalmazva, ahová egy szép napon betévedt egy ur és miközben egy nagy páholyban helyetfoglalt, egy pikoló sört rendelt. Később egy hölgy is csatlakozott a társasághoz egy pikoló sörre. Az üzletvezető keveselte a fogyasztást és többször a vendégekhez küldte a pincért, hogy kérdezze meg mit parancsolnak. A pincér kötelességét teljesítve megkerdezte a vendégeket, akik ezen annyira megsértődtek, hogy elmentek és másnap egy levelet küldtek az üzem tulajdonosának, hogy ameddig ez a pincér ott lesz, a lábát az illető ur nem teszi oda be. A főnökség utasította a pincért, hogy vagy elmegy a vendég lakására és bocsánatot kér, vagy azonnali hatállyal el van bocsátva. A pincér nem ment bocsánatot kérni, mert nem követelt el sértést. Az üzletvezetőnek viszont egy szava sem volt a pincér védelmében, akit a vendég nyakára küldött. És ugyanekkor hangok hallatszanak arról, hogy a párisi pincér goromba, hát aki így bánik embertársával, — még akkor is, ha vendégi előjogokat szerez magának egy pikoló sörrel — méltán megérdemli, hogy a pincér goromba legyen vele.

Mindezeket pedig tisztelettel ajánljuk figyelmébe Rónai Ödön és Miklós urnaknak azzal a szerény megjegyzéssel, hogy elvégre a pincér is ember, akit el nem követett sértésekért nem lehet bocsánatkérésre kényszeríteni.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:
KISS SÁNDOR.

Neuwald I. Ut. Könyvnyomda, Bpest, Üllői-ut